

ΑΠΟΦΑΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 672/2022

Έγκριση Σχεδίου Προληπτικής Δράσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, την **25^η Αυγούστου 2022**, και

Λαμβάνοντας υπόψη

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Οκτωβρίου 2017 «*σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.994/2010*», ο οποίος ετέθη σε εφαρμογή από την 1^η Νοεμβρίου 2017.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29^{ης} Ιουνίου 2022 «*για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1938 και (ΕΚ) αριθ 715/2009 σχετικά με την αποθήκευση αερίου*».
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου της 5ης Αυγούστου 2022 «*σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου*».
4. Την Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ.
5. Την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «*Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ*» (ΕΕ L 158 της 14.6.2019).¹
6. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «*Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων*

και άλλες ρυθμίσεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΦΕΚ Α΄ 179/22.08.2011), και ιδίως τα άρθρα 1, 3, 12, 22 και 73 αυτού.

7. Τις διατάξεις του ν. 4951/2022 «*Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Β΄ φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος*» (ΦΕΚ Α΄ 129/04.07.2022), και ιδίως το άρθρο 116.
8. Τις διατάξεις και τα Παραρτήματα της υπ΄ αριθ. Δ5/Φ1/οικ.17951/08.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης «*Κανονισμός αδειών παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (Έκδοση 1)*» (ΦΕΚ Β΄ 1498/08.12.2000), οι οποίες σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 20 της υπ΄ αριθ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.20/543/οικ.20506 (ΦΕΚ Β΄ 2940/2012) απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «*Έκδοση του Πρώτου Μέρους του Κανονισμού Αδειών “Άδεια Προμήθειας και Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας” κατ’ εφαρμογή του άρθρου 135 του ν. 4001/2011*», διατηρούνται σε ισχύ κατά το μέρος που αφορούν θέματα τα οποία δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις της υπ΄ αριθ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.20/543/οικ.20506 υπουργικής απόφασης, έως την έκδοση του Δεύτερου Μέρους του Κανονισμού Αδειών.
9. Τους ειδικούς όρους σχετικά (α) με τη διατήρηση αποθέματος εναλλακτικού καυσίμου (ντίζελ) και διαθεσιμότητας λειτουργίας των μονάδων με εναλλακτικό καύσιμο ή (β) με τη διατήρηση αποθέματος φυσικού αερίου σε εγκατάσταση αποθήκευσης, που εμπεριέχονται στις άδειες παραγωγής των κατόχων άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο των ELPEDISON A.E. (μονάδα Θίσβης) ΑΔ-0529, ELPEDISON A.E. (μονάδα Θεσσαλονίκης) ΑΔ-0003, ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΔ-0006, ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΔ-1052, ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER ΑΔ-0648, ΔΕΗ - ΚΟΜΟΤΗΝΗ ΡΑΕ 184/2015, ΔΕΗ - ΛΑΥΡΙΟ ΙV ΡΑΕ 184/2015, ΔΕΗ - ΛΑΥΡΙΟ V ΑΔ-0526, ΔΕΗ - ΑΛΙΒΕΡΙ ΑΔ1025, ΔΕΗ - ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ ΑΔ-1218, PROTERGIA ΑΔ-0813, ΑτΕ ΣΗΘΥΑ ΑΔ-0135, ΑΔ-0136, ΑΔ-0137.
10. Την υπ΄ αριθ. Δ1/Β/10233/2014 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «*Επέκταση Ορισμού Προστατευόμενων Καταναλωτών Κατ’ Εφαρμογή του Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α΄/179 19.08.2011) όπως ισχύει*» (ΦΕΚ Β΄ 1684/24.06.2014).
11. Την υπ΄ αριθ. 344/2014 απόφαση ΡΑΕ «*Καθορισμός ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, μοναδιαίου τέλους ασφάλειας εφοδιασμού ανά κατηγορία Πελατών φυσικού αερίου, και πρότυπης μονάδας ηλεκτροπαραγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73 του Ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (ΦΕΚ Β΄ 2536/23.09.2014), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ΄ αριθ. 1211/2018 απόφαση ΡΑΕ «*Τροποποίηση της Απόφασης ΡΑΕ 344/2014 «Καθορισμός ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, μοναδιαίου τέλους*

ασφάλειας εφοδιασμού ανά κατηγορία Πελατών φυσικού αερίου, και πρότυπης μονάδας ηλεκτροπαραγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει» (ΦΕΚ Β' 5891/31.12.2018) και ισχύει.

12. Την υπ' αριθμ. 628/2016 απόφαση ΡΑΕ «Έγκριση των σχεδίων Πρότυπων Συμβάσεων (i) για τη Διατήρηση Αποθέματος Εναλλακτικού καυσίμου και διαθεσιμότητας λειτουργίας μονάδας ηλεκτροπαραγωγής και (ii) για Χρηματοδότηση Μηχανισμού Διαχείρισης της Ζήτησης Φυσικού Αερίου κατά τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 73 του ν. 4001/2001, όπως ισχύει» (ΦΕΚ Β' 4395/30.12.2016).
13. Την υπ' αριθμ. 500/2018 απόφαση ΡΑΕ «Έγκριση Σχεδίου Προληπτικής Δράσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010» (ΦΕΚ Β' 2672/06.07.2018 και ΦΕΚ Β' 3329/10.08.2018 διόρθωση σφάλματος αναφορικά με τη δημοσίευση του παραρτήματος της αποφάσεως).
14. Την υπ' αριθμ. 216/2021 απόφαση ΡΑΕ «Έγκριση Σχεδίου Προληπτικής Δράσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010» (ΦΕΚ 877/Β/5-3-2021).
15. Την υπ' αριθ. οικ. 178065/2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κανονισμός Αδειών Προμήθειας Φυσικού Αερίου» (ΦΕΚ Β' 3430/17.10.2018).
16. Την υπ' αριθμ. 1287/2018 απόφαση ΡΑΕ «Ρύθμιση θεμάτων διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εφαρμογή της Δράσης Δ5 του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης για την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο» (ΦΕΚ Β' 5900/31.12.2018).
17. Την υπ' αριθ. 567/2019 απόφαση ΡΑΕ «Έγκριση επικαιροποιημένου Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010» (ΦΕΚ Β' 2501/25.06.2019).
18. Την υπ' αριθ. 1399/2020 απόφαση ΡΑΕ «Σχετικά με τα προς διάθεση προϊόντα Ανταγωνιστικής Μεταφορικής Ικανότητας στα Σημεία Διασύνδεσης του ΕΣΜΦΑ «Νέα Μεσημβρία» και «Κήποι» και Συσχετισμένης Μεταφορικής Ικανότητας στο Σημείο Διασύνδεσης «Νέα Μεσημβρία», σύμφωνα με τα άρθρα 20ΑΕ και 20ΘΑ του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ» (ΦΕΚ Β' 4622/ 22.10.2020).
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, «σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις

διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/EK και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009».

20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/EK.
21. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/564 της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2021 «για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος».
22. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής της 19^{ης} Νοεμβρίου 2021 «για την τροποποίηση για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος».
23. Την υπ' αριθ. 645/2022 απόφαση ΡΑΕ «*Τροποποίηση Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου – Όγδοη Αναθεώρηση*» (ΦΕΚ Β' 4269/11.08.2022).
24. Την υπ' αριθ. 116/2021 απόφαση ΡΑΕ «*Εγκριση του Προγράμματος Ανάπτυξης ΕΣΦΑ 2021 – 2030*» (ΦΕΚ Β' 1392/08.04.2021).
25. Την υπ' αριθμ. 666/2022 απόφαση ΡΑΕ «*Εγκριση του Προγράμματος Ανάπτυξης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) 2022 – 2031*».
26. Την από 16.06.2020 εγκεκριμένη μελέτη της ΡΑΕ «*Εθνική Εκτίμηση Επικινδυνότητας ως προς την ασφάλεια εφοδιασμού της Ελλάδας με Φυσικό Αέριο*», η οποία κοινοποιήθηκε ηλεκτρονικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 1938/2017 μέσω της πλατφόρμας του CIRCABC (Κέντρου επικοινωνίας και ενημέρωσης για τις διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες).
27. Το Εγχειρίδιο με τίτλο «*Preventive Action Plan and Emergency Plan Good Practices*» (EUR 25210 EN – 2012) που καταρτίστηκε από το Joint Research Center – Institute for Energy and Transport της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
28. Την από 29.04.2022 εγκεκριμένη μελέτη της ΡΑΕ «*Προσδιορισμός Εθνικών Σεναρίων Κρίσης Ηλεκτρικής Ενέργειας*», σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 η οποία κοινοποιήθηκε ηλεκτρονικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της πλατφόρμας του CIRCABC.
29. Τη δημόσια διαβούλευση του καταρτισθέντος προσχεδίου προληπτικής δράσης που διενεργήθηκε από τις 22.07.2022 έως και τις 01.08.2022.

30. Τις απόψεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ως άνω διαβούλευσης, ήτοι του Συνδέσμου Αγροτών ΣΗΘΥΑ (I-332956/31.07.2022), του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Λιπασμάτων (Σ.Ε.Β.Λ.) (I-332973/29.07.2022), της ΕΛΛΑΓΡΟΛΙΠ ΑΕΒΕ (I-332984/01.08.2022), της Προμηθέας Gas Α.Ε. (I-333006/01.08.2022), της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. (I-333023/01.08.2022, εμπιστευτικό), της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (I-333028/01.08.2022), της ΔΕΗ Α.Ε. (I-333033/01.08.2022), της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε. (I-333046/01.08.2022), του Ινστιτούτου Ενέργειας Ν.Α. Ευρώπης (IENE) (I-333050/01.08.2022), της ΕΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε. (I-333054/01.08.2022, εμπιστευτικό), του European Federation of Energy Traders (EFET) (I-333060/01.08.2022), της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (I-333062/01.08.2022), της ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. (I-333091/01.08.2022) και του Ελληνικού Συνδέσμου Ανεξάρτητων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΑΗ) (I-333329/04.08.2022).
31. Την υπ' αριθ. 671/2022 απόφαση ΠΑΕ «Έγκριση Σχεδίου Ετοιμότητας Αντιμετώπισης Κινδύνων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ».
32. Το από 13.08.2022 ηλεκτρονικό έγγραφο της ΠΑΕ προς τις Αρμόδιες Αρχές, με κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με θέμα «*Consultation on the Preventive Action Plan of Greece for the Security of Gas Supply*» (ΠΑΕ O-96251/13.08.2022), με το οποίο κοινοποιήθηκε το προσχέδιο Προληπτικής Δράσης στα Κράτη – Μέλη που συμμετέχουν στις Ομάδες Κινδύνου «Αλγερία», «Ουκρανία», «Διαβαλκανική» και «Κασπία», κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/1938.
33. Τις υπ' αριθμ. πρωτ. O-94435/28.4.2022 και O-94436/28.4.2022 επιστολές της ΠΑΕ προς τις Αρμόδιες Αρχές της Ιταλίας (Minister della Transizione Ecologica) και της Βουλγαρίας (Ministry of Energy of the Republic of Bulgaria Bulgarian Competent Authority), αντίστοιχα, με θέμα (Italian Competent Authority) “Natural gas storage obligation and burden-sharing mechanism”
34. Το από 7/7/2022 ηλεκτρονικό μήνυμα (αριθμ. πρωτ. ΠΑΕ I-331724/08.07.2022) της Αρμόδιας Αρχής της Ιταλίας, Minister della Transizione Ecologica, με θέμα «Greek storage capacity allocation in Italy».
35. Την από 20 Ιουλίου 2022 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «*Save Gas for a Safe Winter: Commission proposes gas demand reduction plan to prepare EU for supply cuts*».

36. Την υπ' αριθ. 667/04.08.2022 απόφαση ΡΑΕ με θέμα «Προέγκριση Σχεδίου Προληπτικής Δράσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο».
37. Το από 23/8/2022 ηλεκτρονικό μήνυμα (αρ. πρωτ. ΡΑΕ Ι- 334369/24.08.2022) της Αρμόδιας Αρχής της Ρουμανίας, Romanian Ministry of Energy, με το οποίο υπέβαλε σχόλια επί του προσχεδίου του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης.
38. Το γεγονός ότι η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011.
39. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Σκέφθηκε ως εξής:

A. Νομικό πλαίσιο

Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 6 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938: «2. Η αρμόδια αρχή εκάστου κράτους μέλους, έπειτα από διαβούλευση με τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, τις σχετικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των οικιακών και βιομηχανικών πελατών φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και η εθνική ρυθμιστική αρχή, εφόσον δεν είναι η αρμόδια αρχή, καταρτίζουν: **α) σχέδιο προληπτικής δράσης**, το οποίο περιέχει τα μέτρα που απαιτούνται για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των κινδύνων που έχουν εντοπιστεί, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και των μέτρων από την πλευρά της ζήτησης στις κοινές και εθνικές εκτιμήσεις επικινδυνότητας και σύμφωνα με το άρθρο 9· [...].

6. Οι αρμόδιες αρχές γειτονικών κρατών μελών διαβουλεύονται εν ευθέτω χρόνω μεταξύ τους με σκοπό να εξασφαλίσουν τη συνέπεια μεταξύ των σχεδίων προληπτικής δράσης τους και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης τους.

Οι αρμόδιες αρχές ανταλλάσσουν, στο πλαίσιο κάθε ομάδας κινδύνου, προσχέδια σχεδίων προληπτικής δράσης και σχεδίων έκτακτης ανάγκης με προτάσεις συνεργασίας, το αργότερο πέντε μήνες πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την υποβολή των σχεδίων. [...].»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 4001/2011, «[η] άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας [...] και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας. Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη του τα υπάρχοντα και πιθανολογούμενα ενεργειακά αποθέματα σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, το

διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, τις τάσεις της διεθνούς αγοράς ενέργειας και αποσκοπεί: (α) Στην ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς ενέργειας μέσω της αύξησης του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, βελτίωση της αποδοτικότητας του τομέα και ταυτόχρονα να ενισχυθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία. (β) Στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την εφαρμογή βιώσιμης πολιτικής για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς. [...].».

Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν. 4001/2011: «1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας, το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής, και την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού. [...].

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων ή η αριότητα των Συστημάτων Ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή (Competent Authority) για την διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 994/2010 (L 280). Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, η ΡΑΕ διενεργεί «Εθνική Εκτίμηση Επικινδυνότητας» των σχετικών κινδύνων που επηρεάζουν την ασφάλεια εφοδιασμού της Χώρας με φυσικό αέριο και «Κοινή Εκτίμηση Επικινδυνότητας» για τις ομάδες κινδύνου, στις οποίες συμμετέχει σύμφωνα με το Παράρτημα I του Κανονισμού. Η Εθνική Εκτίμηση Επικινδυνότητας και οι Κοινές Εκτιμήσεις Επικινδυνότητας κοινοποιούνται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, η ΡΑΕ καταρτίζει Σχέδιο Προληπτικής Δράσης και Σχέδιο έκτακτης Ανάγκης, τα οποία δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιούνται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.».

Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 73 του ν. 4001/2011 «[...] για τη χρηματοδότηση των μέτρων του σχεδίου προληπτικής δράσης, ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ εισπράττει, από όλους τους Χρήστες, τέλος ασφάλειας εφοδιασμού ανά μονάδα ποσότητας φυσικού αερίου που οι τελευταίοι παραλαμβάνουν από το ΕΣΦΑ, το οποίο ανακτάται από τους Πελάτες Φυσικού Αερίου. [...] Τα μέτρα του σχεδίου προληπτικής ανάγκης, τα οποία χρηματοδοτούνται από το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ. [...].».

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 116 του ν. 4951/2022: «1. Για την κάλυψη των εκτάκτου χαρακτήρα αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού της Χώρας με φυσικό αέριο κατά την περίοδο Ιουλίου 2022 Ιουνίου 2023, ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) δύναται να προβεί σε μίσθωση πλοίου Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.), κατ' ανώτατο όριο, για διάστημα δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, αρχής γενομένης από τον μήνα Ιούλιο 2022. Το πλοίο Υ.Φ.Α. λειτουργεί ως πλωτή δεξαμενή της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα (Εγκατάσταση Υ.Φ.Α.), προκειμένου να ενισχυθεί η αποθηκευτική δυνατότητα της Εγκατάστασης αυτής. 2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), αξιολογείται η αναγκαιότητα της παράτασης της μίσθωσης της παρ. 1 για διάστημα έως έξι (6) διαδοχικών μηνών, και σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης, η μίσθωση παρατείνεται αναλόγως. [...] 4. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν τεκμηρίωσης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α., ως προς τον εύλογο και ανταποδοτικό χαρακτήρα του κόστους μίσθωσης, το σχετικό κόστος μίσθωσης του πλοίου Υ.Φ.Α. εγκρίνεται και ανακτάται από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. μέσω του Τέλους Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73 του ν. 4001/2011.».

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369: «Τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να μειώσουν την εθνική τους κατανάλωση αερίου κατά την περίοδο από την 1η Αυγούστου 2022 έως τις 31 Μαρτίου 2023 τουλάχιστον κατά 15 % σε σύγκριση με τη μέση εθνική τους κατανάλωση αερίου κατά την περίοδο από την 1η Αυγούστου έως τις 31 Μαρτίου κατά τη διάρκεια των πέντε συναπτών ετών που προηγούνται της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού («εθελοντική μείωση της ζήτησης»). Τα άρθρα 6, 7 και 8 εφαρμόζονται στα εν λόγω μέτρα εθελοντικής μείωσης της ζήτησης.»

Επειδή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμά ότι: «[...] Η κλιμάκωση της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας από τον Φεβρουάριο έχει οδηγήσει σε άνευ προηγουμένου αυξήσεις των τιμών. Οι εν λόγω αυξήσεις τιμών είναι πιθανό να αλλάξουν ριζικά τα κίνητρα για την πλήρωση των υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου στην Ένωση. Στη σημερινή γεωπολιτική κατάσταση, περαιτέρω διαταραχές εφοδιασμού με αέριο, δεν μπορούν να αποκλειστούν. Τέτοιες διαταραχές εφοδιασμού θα μπορούσαν να βλάψουν σοβαρά τους πολίτες και την οικονομία της Ένωσης, διότι η Ένωση εξαρτάται να εξαρτάται, σε σημαντικό βαθμό, από τον εφοδιασμό με αέριο από πηγές εκτός Ένωσης, ο οποίος μπορεί να επηρεαστεί από την σύγκρουση.»

Επειδή, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής “Communication: Save gas for a safe winter” «1. [...] από το προηγούμενο έτος οι προμήθειες φυσικού αερίου από τη Ρωσία έχουν μειωθεί αισθητά σε μια εσκεμμένη προσπάθεια της ενέργειας ως πολιτικό όπλο. Οι ροές αγωγού από την Ρωσία μέσω Λευκορωσίας έχουν σταματήσει και έχουν μειωθεί σταθερά μέσω Ουκρανίας. Η προμήθεια στις Βαλτικές χώρες, την Πολωνία, τη Βουλγαρία και τη Φινλανδία έχει σταματήσει, ενώ στη Γερμανία, τη Δανία, την Ολλανδία και την Ιταλία έχουν μειωθεί. Από τα μέσα Ιουνίου 2022, οι ροές μέσω Nord Stream 1 έχουν ελαττωθεί κατά 60%. Οι συνολικές ροές από Ρωσία αντιστοιχούν σε λιγότερο από 30% του μέσου όρου των ετών 2016-2021. [...]

[...]

3. [...] Δεν υπάρχει λόγος να θεωρείται ότι αυτή η πρακτική θα αλλάξει. Παρ' όλα αυτά, πλήθος σημάτων, όπως η απόφαση για περαιτέρω μείωση της προμήθειας προς την Ιταλία, υποδεικνύουν πιθανή επιδείνωση των προοπτικών παροχής αερίου. Η ΕΕ, επομένως, πρέπει να προσδοκάει έναν τέτοιο κίνδυνο και να προετοιμαστεί με πνεύμα αλληλεγγύης για μια παρατεταμένη και πιθανώς μια πλήρη διακοπή φυσικού αερίου από τη Ρωσία ανά πάσα στιγμή. Πρέπει να λάβει άμεσα προληπτικά μέτρα για να προβλέψει περαιτέρω διαταραχές και να ενισχύσει την ανθεκτικότητά της. [...]

Επειδή, βάσει του ανωτέρω σκεπτικού, κάθε Κράτος-Μέλος οφείλει να έχει στην αρχή του χειμώνα (1^η Νοεμβρίου) αποθηκευμένο φυσικό αέριο, και συγκεκριμένα για τα Κράτη-Μέλη που δεν διαθέτουν υπόγεια αποθήκη εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 6γ του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1032: «1.Κράτος μέλος που δεν διαθέτει υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου διασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά εντός του εν λόγω κράτους μέλους έχει συνομολογήσει συμφωνίες με διαχειριστές υπόγειων συστημάτων αποθήκευσης ή άλλους συμμετέχοντες στην αγορά σε κράτη μέλη που διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου. Οι εν λόγω συμφωνίες διέπουν τη χρήση, έως την 1η Νοεμβρίου, των όγκων αποθήκευσης που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 15 % της μέσης ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου κατά τα προηγούμενα πέντε έτη του κράτους μέλους που δεν διαθέτει υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου. Ωστόσο, όταν η διασυνοριακή δυναμικότητα μεταφοράς ή άλλοι τεχνικοί περιορισμοί εμποδίζουν ένα κράτος μέλος που δεν διαθέτει υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου να χρησιμοποιήσει πλήρως το 15% των εν λόγω όγκων αποθήκευσης, το εν λόγω κράτος μέλος αποθηκεύει μόνο τους όγκους εκείνους που είναι τεχνικά εφικτοί.

Στην περίπτωση που τεχνικοί περιορισμοί δεν επιτρέπουν σε ένα κράτος μέλος να συμμορφωθεί με την υποχρέωση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο και το εν λόγω κράτος μέλος έχει θεσμοθετήσει υποχρέωση για την αποθήκευση άλλων καυσίμων για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου, η υποχρέωση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να εκπληρώνεται κατ' εξαίρεση μέσω της εκπλήρωσης ισοδύναμης υποχρέωσης αποθήκευσης άλλων καυσίμων εκτός του φυσικού αερίου. Οι τεχνικοί περιορισμοί και η ισοδυναμία του μέτρου αποδεικνύονται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, κράτος μέλος που δεν διαθέτει υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου μπορεί να αναπτύξει μηχανισμό επιμερισμού των βαρών με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη που διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου (μηχανισμός επιμερισμού των βαρών).

Ο μηχανισμός επιμερισμού των βαρών βασίζεται στα σχετικά δεδομένα από την τελευταία εκτίμηση επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 7 και λαμβάνει υπόψη όλες τις ακόλουθες παραμέτρους:

α) το κόστος της οικονομικής στήριξης για την επίτευξη του στόχου πλήρωσης, εξαιρουμένου του κόστους εκπλήρωσης τυχόν υποχρεώσεων περί στρατηγικών αποθεμάτων,

β) τις αναγκαίες ποσότητες φυσικού αερίου για την κάλυψη της ζήτησης των προστατευόμενων πελατών σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1,

γ) τυχόν τεχνικούς περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένων της διαθέσιμης δυναμικότητας υπόγειας αποθήκευσης, της τεχνικής διασυννοριακής δυναμικότητας μεταφοράς και των ρυθμών απόληψης.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τον μηχανισμό επιμερισμού των βαρών στην Επιτροπή έως τις 2 Σεπτεμβρίου 2022. Ελλείψει συμφωνίας για μηχανισμό επιμερισμού των βαρών έως την εν λόγω ημερομηνία, τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου αποδεικνύουν ότι συμμορφώνονται με τη παράγραφο 1 και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

3. Ως μεταβατικό μέτρο, κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου, αλλά διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου που έχουν συμπεριληφθεί στον τελευταίο κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***) , μπορούν εν μέρει να συμμορφώνονται με την παράγραφο 1 υπολογίζοντας τα αποθέματα ΥΦΑ σε υφιστάμενες πλωτές αποθηκευτικές μονάδες, μέχρι να τεθούν σε λειτουργία οι υπόγειες εγκαταστάσεις τους αποθήκευσης φυσικού αερίου.

4. Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου μπορούν να παρέχουν κίνητρα ή οικονομική αποζημίωση στους συμμετέχοντες στην αγορά ή στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, κατά περίπτωση, για την απώλεια εσόδων ή για τις δαπάνες τους οι οποίες προκύπτουν ως απόρροια της συμμόρφωσής τους με τις υποχρεώσεις αποθήκευσής τους δυνάμει του παρόντος άρθρου, όταν η εν λόγω απώλεια εσόδων και οι εν λόγω δαπάνες δεν μπορούν να καλυφθούν από τα έσοδα, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις τους αποθήκευσης φυσικού αερίου σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή η εφαρμογή του μηχανισμού επιμερισμού των βαρών. Εάν το κίνητρο ή η οικονομική αποζημίωση χρηματοδοτείται μέσω εισφοράς, η εν λόγω εισφορά δεν εφαρμόζεται σε διασυννοριακά σημεία διασύνδεσης.»

B. Κατάρτιση του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης

Επειδή, τους τελευταίους μήνες, ως αποτέλεσμα των γεωπολιτικών αναταραχών, το ενεργειακό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αντιμετωπίζει κρίση διαρκείας με αστάθμιστους κινδύνους ως προς την ασφάλεια εφοδιασμού των κρατών και άμεσο αντίκτυπο στους καταναλωτές. Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι υπό τις παρούσες συνθήκες η άμεση ετοιμότητα για πιθανά σενάρια αναταραχής είναι πιο σημαντική από ποτέ, έχουν καταστήσει επιτακτική την ανάγκη για τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων μεταξύ των οποίων και την έκτακτη αναθεώρηση του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης. Το Σχέδιο έχει ως στόχο να ενσωματώσει κατάλληλα μέτρα (δράσεις) για τη μείωση ή την εξάλειψη των κινδύνων που δύναται να επηρεάσουν την ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο (ΦΑ).

Επειδή, βάση για την εκπόνηση του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης πρέπει να αποτελούν οι μελέτες που εκπονούνται σε επίπεδο ΕΕ, από την Ομάδα Συντονισμού για το αέριο (Gas Coordination Group, GCG) και τον ENTSOG, οι Κοινές Μελέτες Επικινδυνότητας των Ομάδων Κινδύνου και η Εθνική Μελέτη Επικινδυνότητας ως προς την ασφάλεια εφοδιασμού με ΦΑ.

Επειδή, τα σενάρια που εξετάστηκαν σε επίπεδο ΕΕ αφορούν την πλήρη διακοπή τροφοδοσίας ρωσικού ΦΑ σε όλη την Ευρώπη. Στα σενάρια αυτά η Ελλάδα βρίσκεται ως προς το ζήτημα της ασφάλειας εφοδιασμού σε ικανοποιητικό επίπεδο έχοντας από τους υψηλότερους βαθμούς ασφάλειας εφοδιασμού, λόγω των εναλλακτικών πηγών (πλην του ρωσικού αερίου) που διαθέτει, χωρίς να αποκλείεται και η πιθανότητα ανάγκης περικοπών.

Επειδή, οι Ομάδες Κινδύνου που περιγράφονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, αποτελούν τη βάση ενισχυμένης περιφερειακής συνεργασίας προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με ΦΑ, παρέχουν δε τη δυνατότητα για συμφωνίες κατάλληλων και αποτελεσματικών διασυνοριακών μέτρων όλων των ενδιαφερομένων κρατών μελών εντός των Ομάδων Κινδύνου ή εκτός των Ομάδων Κινδύνου κατά μήκος των διαδρόμων παροχής έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο αυτό, εκπονούνται Κοινές Μελέτες Εκτίμησης Επικινδυνότητας για κάθε Ομάδα Κινδύνου κάθε τέσσερα (4) έτη, εκτός και αν ενδείκνυται συχνότερη επικαιροποίηση λόγω των περιστάσεων. Η Ελλάδα συμμετέχει στις ενεργές Ομάδες Κινδύνου της Ουκρανίας, της Αλγερίας, της Κασπίας και στη Διαβαλκανική¹.

Επειδή, λόγω της επιτακτικής ανάγκης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, οι Ομάδες Κινδύνου Ουκρανία, Λευκορωσία, Λιβύη, Κασπία και Διαβαλκανική συναποφάσισαν τη διενέργεια Κοινής Μελέτης Εκτίμησης Επικινδυνότητας, σε συνεργασία με το Joint Research Center – Institute for Energy and Transport της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (JRC), η οποία περιλαμβάνει όλα τα συμμετέχοντα ΚΜ στις εν λόγω Ομάδες Κινδύνου. Με βάση προκαταρκτικά αποτελέσματα από την προσομοίωση σεναρίου ολικής διακοπής ροών από την Ρωσία, προκύπτει σημαντικό ποσοστό περικοπής ημερήσιας αιχμιακής ζήτησης φυσικού αερίου για τις περισσότερες χώρες. Ειδικά για την Ελλάδα, για το βασικό σενάριο, το ποσοστό της Μη Εξυπηρετούμενης Ζήτησης προέκυψε ίσο με 11,7% και οι περικοπές ΦΑ για το χειμώνα 2022-2023 υπολογίστηκαν ίσες με 0,4 bcm. Αντίστοιχα, στο σενάριο επίτευξης της μείωσης κατά 10% η μη εξυπηρετούμενη ζήτηση για την Ελλάδα είναι μηδενική. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η Μελέτη δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί και ενδέχεται κάποια στοιχεία να μην έχουν επικαιροποιηθεί. Όσον αφορά στην Ομάδα Αλγερίας, σε κανένα από τα σενάρια που εξετάστηκαν δεν σημειώθηκε έλλειμμα φυσικού αερίου στην Ελλάδα.

---

¹ Ομάδα Κινδύνου Ουκρανίας: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Κροατία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία

Ομάδα Κινδύνου Αλγερίας: Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Μάλτα, Αυστρία, Πορτογαλία, Σλοβενία

Ομάδα Κινδύνου Νοτίου διαδρόμου – Κασπίας: Βουλγαρία, Ελλάδα, Κροατία, Ιταλία, Ουγγαρία, Μάλτα, Αυστρία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία

Διαβαλκανική Ομάδα Κινδύνου: Βουλγαρία, Ελλάδα, Ρουμανία

Επειδή, σε εθνικό επίπεδο, η πλέον πρόσφατη Εθνική Μελέτη Επικινδυνότητας ως προς την ασφάλεια εφοδιασμού με ΦΑ εκπονήθηκε από τη ΡΑΕ, ως Αρμόδια Αρχή, τον Μάιο του 2020 (σχετικό 26) και δεν έχει πραγματοποιηθεί επικαιροποίησή της. Λόγω των απρόβλεπτων και ιδιόζουσας φύσης συνθηκών και του γεγονότος ότι οι υφιστάμενοι κανόνες για την ασφάλεια του εφοδιασμού δεν είναι προσαρμοσμένοι σε τέτοιες αιφνίδιες μείζονες αλλαγές, η ΡΑΕ αντιλαμβάνομενη την ανάγκη για ταχεία προσαρμογή των σχεδιασμών και την παράλληλη λήψη μέτρων πρόληψης, αντιμετώπισης και άμβλυνσης των επιπτώσεων της παρούσας συγκυρίας, στο πλαίσιο εφαρμογής προληπτικών μέτρων, έκρινε σκόπιμη την επανεξέταση του Σεναρίου 16 το οποίο περιλαμβάνεται στη «Μελέτη προσδιορισμού των εθνικών σεναρίων κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα της Χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941» (σχετικό 28), και αφορά στην εκδοχή της ολικής διακοπής τροφοδοσίας από Ρωσία. Συγκεκριμένα, το ανωτέρω Σενάριο 16 (Σ16α και Σ16β) επικαιροποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες με τις παραδοχές που παρουσιάζονται στο παρόν Σχέδιο Προληπτικής Δράσης. Με βάση τα αποτελέσματα του επικαιροποιημένου Σεναρίου 16 προκύπτει ότι οι επιπτώσεις εμφάνισής του στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας θα είναι από «Μεγάλες» έως «Καταστροφικές». Στην τελευταία περίπτωση το έλλειμμα ΦΑ διαμορφώνεται μεταξύ 1,9 έως 4,2 TWh_{th}.

Επειδή, περαιτέρω, λόγω της διαταραχής και αβεβαιότητας που έχει προκληθεί για τις ροές φυσικού αερίου προς την Ευρώπη τον επερχόμενο χειμώνα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόσφατα Σχέδιο ανακοίνωσης “*Communication: Save gas for a safe winter*” για την αντιμετώπιση περαιτέρω πιθανών διαταραχών – ακόμη και για πλήρη διακοπή – της προμήθειας ρωσικού φυσικού αερίου. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του, της 31ης Μαΐου και της 23ης Ιουνίου ζήτησε να ξεκινήσει επειγόντως προετοιμασία αντιμετώπισης των επιπτώσεων και ιδίως να καταστεί δυνατός ο στενότερος συντονισμός με – και μεταξύ – των κρατών μελών. Το Σχέδιο ανακοίνωσης της ΕΕ εξετάζει την τρέχουσα κατάσταση και τα βήματα που έχουν ήδη γίνει σε επίπεδο Ευρώπης, καθορίζει τα εργαλεία που διαθέτει για μια συντονισμένη μείωση στη ζήτηση ΦΑ, καθώς και άλλα βήματα που πρέπει να δρομολογηθούν, έτσι ώστε σε περίπτωση περαιτέρω διαταραχών ή πλήρους διακοπής της παροχής ΦΑ από τη Ρωσία, η Ευρώπη να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις. Μεταξύ των μέτρων που προτείνονται να υιοθετηθούν από τα ΚΜ στα εθνικά Σχέδια Προληπτικής Δράσης και Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης είναι τα εξής:

- Εναλλαγή καυσίμου:
  - Σε βιομηχανίες και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (μέτρο αγοράς), συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης σε βιομάζα, βιομεθάνιο, ηλιακή ενέργεια και σε άλλες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
  - Η δυνατότητα μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν ΦΑ να λειτουργούν αδιάλειπτα για τουλάχιστον πέντε ημέρες με τη χρήση εναλλακτικού καυσίμου (diesel)
  - Αναβολή της παύσης λειτουργίας των πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής όπου είναι εφικτό ή μετάβαση στην πυρηνική ενέργεια όπου αυτό αποτελεί επιλογή

- Προσωρινή μετάβαση σε βαριά καύσιμα ή άνθρακα για να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία κρίσιμων ή στρατηγικών τομέων
- Εργαλεία αγοράς
  - Δημοπρασίες ή διαγωνισμοί με τους οποίους τα κράτη μέλη παρέχουν κίνητρα για μείωση της κατανάλωσης από μεγάλους καταναλωτές (κυρίως βιομηχανίες)
  - Συμβόλαια ανταλλαγής παραγωγής (contractual swaps of production) μεταξύ μεγάλων πελατών
  - Συμβόλαια διακοπτόμενου φορτίου για κατανάλωση ΦΑ, ως εθελοντικό μέτρο αγοράς
- Θέρμανση και ψύξη
  - Καμπάνιες πληροφόρησης καταναλωτών
  - Στοχευμένη υποχρέωση για μείωση της θέρμανσης και της ψύξης (π.χ. σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες)

Επειδή, η ΡΑΕ, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την προστασία των καταναλωτών, κατήρτισε προσχέδιο προληπτικής δράσης με βάση τα ως άνω δεδομένα, παραδοχές και κατευθύνσεις καθώς και λαμβάνοντας υπόψη τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο εγχειρίδιο του JRC (σχετικό 27) με στόχο την θέσπιση των κατάλληλων μέτρων (δράσεων) για τη μείωση ή την εξάλειψη των κινδύνων που δύνανται να επηρεάσουν την ασφάλεια εφοδιασμού της Χώρας με φυσικό αέριο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάστηκε τόσο η ανάπτυξη νέων δράσεων, όσο και η βελτίωση υφιστάμενων μέτρων που σχετίζονται με τη διαχείριση ζήτησης, την έκτακτη προμήθεια και εποχική αποθήκευση ΥΦΑ, και την αύξηση του βαθμού ετοιμότητας του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής για την αντιμετώπιση κινδύνων/διαταραχών εφοδιασμού με φυσικό αέριο.

Επειδή, συγκεκριμένα, εξετάστηκαν δράσεις σε 4 άξονες / στρατηγικές, προκειμένου για την κατάλληλη προετοιμασία της χώρας ενόψει ιδίως του χειμώνα, τόσο όσον αφορά στην κατά το δυνατόν ενίσχυση των υποδομών και του ρυθμιστικού πλαισίου για την αντιμετώπιση κρίσεων, όσο και αναφορικά με τη διασφάλιση διαθεσιμότητας φυσικού αερίου. Επίσης, σχεδιάστηκαν επιπλέον μέτρα για την αποτελεσματικότερη διαχείριση, στην περίπτωση που προκύψει πράγματι κρίση. Έτσι οι στρατηγικές είναι:

- Στρατηγική 1: Μεγιστοποίηση χρησιμοποίησης υφιστάμενων υποδομών φα
- Στρατηγική 2: Ενίσχυση διαθεσιμότητας φυσικού αερίου -αποθήκευση αερίου
- Στρατηγική 3: Ενίσχυση μέτρων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση ΦΑ κατά την κρίση
- Στρατηγική 4: Βελτιστοποίηση Ρυθμιστικού Πλαισίου

Επειδή, συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των ως άνω στρατηγικών και ρυθμιστικών επιλογών, η ΡΑΕ επεξεργάστηκε και έθεσε σε δημόσια διαβούλευση (σχετικό 29) τις ακόλουθες Δράσεις:

Στρατηγική 1

Δράση Δ1: Αύξηση δυναμικότητας αεριοποίησης Ρεβυθούσας.

Η αύξηση του μέγιστου ρυθμού αεριοποίησης της υποδομής θα συνεισφέρει σημαντικά στην ασφάλεια εφοδιασμού των καταναλωτών φυσικού αερίου. Το έργο αναβάθμισης έχει ολοκληρωθεί και η υποδομή μπορεί να προσφέρει τεχνικά κατά 12% μεγαλύτερη ποσότητα φυσικού αερίου στο σύστημα (από 1250 m³ LNG/h σε 1400 m³ LNG/h).

Δράση Δ2: Προσθήκη πλωτής δεξαμενής LNG στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας.

Σύμφωνα με τα άρθρα 116 και 117 του Νόμου 4951/2022 (σχετικό 7), ολοκληρώθηκε η μίσθωση πλωτής δεξαμενής Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) για 12 μήνες, με δυνατότητα επέκτασης επιπλέον 6 μηνών κατόπιν απόφασης της ΡΑΕ. Η πλωτή δεξαμενή αυξάνει τη συνολική χωρητικότητα της Ρεβυθούσας κατά από 225.000 m³ LNG σε άνω των 370.000 m³ LNG (αύξηση περίπου 64,5% της αποθηκευτικής ικανότητας). Η προσθήκη αυτή ενισχύει την ασφάλεια εφοδιασμού, συμβάλλοντας στην ευελιξία διαχείρισης εκφορτώσεων πλοίων ΥΦΑ, ιδίως στην περίπτωση αύξησης προγραμματισμένων αφίξεων ως αποτέλεσμα μιας σημαντικής διαταραχής τροφοδοσίας στα υπόλοιπα σημεία εισαγωγής φυσικού αερίου του ΕΣΦΑ, αλλά και επιτρέποντας την αποθήκευση φυσικού αερίου πριν την αρχή του χειμώνα.

Βάσει του νόμου, η δράση έχει ήδη δρομολογηθεί και το μισθωμένο πλοίο βρίσκεται ήδη στη θαλάσσια περιοχή της Ρεβυθούσας.

Στρατηγική 2

Δράση Δ3: Θέσπιση υποχρέωσης διατήρησης αποθέματος φυσικού αερίου σε υπόγεια υποδομή αποθήκευσης άλλου Κράτους-Μέλους.

Η Δράση αυτή υπαγορεύεται ρητά από το άρθρο 6γ του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1032, σύμφωνα με το οποίο οι συμμετέχοντες στην αγορά Κράτους-Μέλους που δεν διαθέτει υπόγεια αποθήκη πρέπει να υπογράψουν συμφωνίες αποθήκευσης φυσικού αερίου σε αποθήκες άλλων Κρατών-Μελών. Στην περίπτωση που τεχνικοί περιορισμοί δεν το επιτρέπουν – γεγονός που το Κράτος-Μέλος οφείλει να αποδείξει – η υποχρέωση δύναται να εκπληρωθεί με αποθήκευση άλλων καυσίμων.

Καθώς η Ιταλία και η Βουλγαρία είναι τα μόνα γειτονικά Κράτη-Μέλη διασυνδεδεμένα με την Ελλάδα, η ΡΑΕ απέστειλε επιστολές προς τις Αρμόδιες Αρχές των δύο χωρών (σχετικό 33), με επίσημο αίτημα διερεύνησης της δυνατότητας αποθήκευσης φυσικού αερίου στις χώρες αυτές. Η Αρμόδια Αρχή της Βουλγαρίας δεν έχει έως σήμερα ανταποκριθεί. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα ήταν δυνατή η εισαγωγή του φυσικού αερίου πίσω στην Ελλάδα υπό κανονικές συνθήκες (μη κρίσης), καθότι η αδιάλειπτη δυναμικότητα στο Σημείο Εισόδου Σιδηρόκαστρο έχει εξαντληθεί. Αντίθετα, με την ιταλική Αρμόδια Αρχή ξεκίνησε σειρά επικοινωνιών – σε συνεργασία με τους οικείους Διαχειριστές ΔΕΣΦΑ και SNAM Rete Gas - για τον

προσδιορισμό των διαθέσιμων προϊόντων αποθήκευσης και την τεχνική δυνατότητα μεταφοράς του στην Ελλάδα (ενδεικτικά, σχετικό 34)².

Για την περίπτωση της Ιταλίας, ο ΔΕΣΦΑ ανέλυσε τα επιμέρους κόστη χρήσης των υποδομών που παρεμβάλλονται (ΕΣΦΑ, TAP, SNAM) και προσδιόρισε τη μέγιστη τεχνικά δυνατή ποσότητα αποθήκευσης φα, κατά τα οριζόμενα του άρθρου 6γ του Κανονισμού (ΕΕ) 1032/2022.

Το προϊόν αυτό έχει σχεδιαστεί ως εμπορικό, διασφαλίζοντας δηλαδή την απόληψη του καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα (1.11.2022-31.3.2023) και όχι μόνο σε περίπτωση κρίσης.

Σε διαδικτυακές συναντήσεις που οργάνωσε η ΡΑΕ στις 17 και 28 Ιουνίου, αλλά και στη 01 Ιουλίου, με τους Διαχειριστές των δύο χωρών και εκπροσώπους του Υπουργείου της Ιταλίας και της Ελλάδας, καθώς και μέλη της ARERA, συζητήθηκαν οι διαθέσιμες επιλογές, αλλά και τα εν δυνάμει ρυθμιστικά θέματα μιας τέτοιας συνεργασίας.

Το τεχνικά εφικτό ύψος της ποσότητας προς αποθήκευση υπολογίστηκε στις 1,14 TWh, και αντιστοιχεί σε ημερήσια απόληψη για το διάστημα Νοέμβριος 2022 – Μάρτιος 2023 (150 ημέρες) με τη δέσμευση της μέγιστης διαθέσιμης δυναμικότητας στο Σημείο Εισόδου Νέα Μεσημβρία (Διασύνδεση TAP-ΔΕΣΦΑ) στις 7.522 MWh/ημέρα.

Η ΡΑΕ, στη δημόσια διαβούλευση, πρότεινε δύο επιλογές. Την επιβολή της υποχρέωσης α) στους προμηθευτές / εισαγωγείς φυσικού αερίου στη χώρα, ή β) στον ΔΕΣΦΑ, σε περίπτωση που προκριθεί ως απλούστερη η διαχείριση από έναν μόνο συμμετέχοντα.

Στρατηγική 3

Δράση Δ4: Διατήρηση στρατηγικού αποθέματος ΦΑ

Σύμφωνα με την άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο, κάθε κάτοχος είναι υποχρεωμένος να διασφαλίσει αδιάλειπτη λειτουργία της Μονάδας για πέντε (5) ημέρες. Όσοι έχουν επιλέξει τη διατήρηση αποθέματος φυσικού αερίου σε Εγκατάσταση Αποθήκευσης, έχουν την υποχρέωση να διατηρούν το απόθεμα αυτό ως στρατηγικό απόθεμα σε υπόγειες αποθήκες άλλου Κράτους-Μέλους, κατά το άρθρο 6γ του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1032, δηλαδή χωρίς τη δυνατότητα να το χρησιμοποιήσουν το νωρίτερο πριν την 31^η Μαρτίου 2023.

Η συνολική ποσότητα του αποθέματος όλων των μονάδων, που δεν διαθέτουν δυνατότητα εναλλακτικού καυσίμου, αντιστοιχεί σε 0.57 TWh και αντιστοιχεί σε λειτουργία σε πλήρες φορτίο 16 ωρών για 5 ημέρες. Η πλήρωση του αποθέματος πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2022.

---

²² Στις 04/04/2022, η ΡΑΕ είχε ήδη αποστείλει επιστολή προς το ΔΕΣΦΑ, με κοινοποίηση στο Υπουργείο Ενέργειας της Ελλάδας και το Υπουργείο Ενεργειακής Μετάβασης και Τουρισμού της Ιταλίας, ώστε να εκκινήσει μέσω κοινής συνεργασίας των Διαχειριστών του Συστήματος ΦΑ των δύο χωρών η διερεύνηση σεναρίου αποθήκευσης ποσοτήτων στις υπόγειες αποθήκες της Ιταλίας.

Δράση Δ5: Αύξηση αποθεμάτων εναλλακτικού καυσίμου (diesel) σε μονάδες ΗΠ με καύσιμο ΦΑ και δυνατότητα εναλλαγής καυσίμου

Για τους κατόχους που έχουν επιλέξει (ειδικός όρος της Άδειας Παραγωγής) τη δυνατότητα εναλλαγής καυσίμου (ντίζελ), επιβάλλεται η υποχρέωση αύξησης του αποθέματος εναλλακτικού καυσίμου από ύψος που αντιστοιχεί σε 5 ημέρες λειτουργίας, όπως ορίζεται στην απόφαση ΡΑΕ 1211/2018, σε εκείνο για 20 ημέρες λειτουργίας (σε πλήρες φορτίο 16 ωρών ανά ημέρα) ή πλήρωση μέχρι το ύψος της μέγιστης χωρητικότητας των δεξαμενών τους.

Κατόπιν συζητήσεων με τους κατόχους των παραπάνω μονάδων, διαπιστώθηκε πως οι υφιστάμενες δεξαμενές, με βάση το επίπεδο πλήρωσης που αντιστοιχεί σε λειτουργία 5 ημερών, διαθέτουν επιπλέον διαθέσιμη χωρητικότητα μέχρι τη μέγιστη πλήρωσή τους. Καθώς η μέγιστη χωρητικότητα των δεξαμενών κάθε μονάδας δεν είναι η ίδια, η Αρχή θεωρεί ότι η οριζόντια αύξηση του αποθέματος σε ημέρες απαιτεί την κατασκευή επιπλέον δεξαμενών στις εγκαταστάσεις κάποιων μονάδων, ενώ άλλες διαθέτουν την χωρητικότητα που απαιτείται στις ήδη υφιστάμενες δεξαμενές τους. Το επιπλέον κόστος κατασκευής υποδομής, το οποίο θα αποζημιωνόταν από το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού (σύμφωνα με την αποφ. ΡΑΕ 1211/2018), θα επιβαρύνει σημαντικά το λογαριασμό του ΤΑΕ και συνεπώς τους καταναλωτές φυσικού αερίου. Αντίθετα, η υποχρέωση πλήρωσης της δεξαμενής στο μέγιστο οδηγεί σε υπέρογκο κόστος προμήθειας καυσίμου για τους κατόχους που διαθέτουν πολύ μεγάλες δεξαμενές, οι οποίες ξεπερνούν το απόθεμα των 20 ημερών λειτουργίας, καθώς το κόστος αυτό δεν αποζημιώνεται από το ΤΑΕ και επιβαρύνει αποκλειστικά τους κατόχους. Για τους παραπάνω λόγους, δόθηκε η δυνατότητα επιλογής από αυτούς μίας από τις δύο αυτές συνθήκες για την κάλυψη της νέας υποχρέωσης.

Δράση Δ6: Μηχανισμός για την κατά προτεραιότητα λειτουργία των μονάδων με εναλλακτικό καύσιμο στην αγορά του ηλεκτρισμού σε περίπτωση κρίσης φυσικού αερίου Επιπέδου 3 Έκτακτης Ανάγκης και κατόπιν απόφασης ΟΔΚ για την ενεργοποίησή του

Εισάγεται μηχανισμός που θα μεγιστοποιεί τη χρήση των μονάδων εναλλακτικού καυσίμου σε κατάσταση συναγερμού 3 του ΕΣΦΑ. Καθώς οι μονάδες με δυνατότητα εναλλακτικού καυσίμου μπορούν να υποκαταστήσουν μέρος της ζήτησης φυσικού αερίου, η μεγιστοποίηση χρήσης τους μπορεί να συνεισφέρει στην διαχείριση της μειωμένης διαθέσιμης ποσότητας φα. Η υποκατάσταση ποσοτήτων φυσικού αερίου με “πιο διαθέσιμες” ποσότητες diesel συνεισφέρει στην ασφάλεια εφοδιασμού των καταναλωτών φυσικού αερίου, αλλά και στην ασφαλή λειτουργία του συστήματος ηλεκτρισμού.

Η προτεραιοποίηση της λειτουργίας των μονάδων στο πλαίσιο αυτό, και κατά συνέπεια διακοπή τροφοδοσίας τους με φυσικό αέριο, θεωρείται ως διακοψιμότητα, και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ως Διακόψιμοι Καταναλωτές με μηδενική συνεισφορά στο Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού.

Δράση Δ7: Εισαγωγή διατάξεων για την συνετή χρήση και περιορισμό της άσκοπης κατανάλωσης ΦΑ κατά τη διάρκεια κρίσης ΦΑ

Σε εναρμόνιση με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Save gas for a safe winter” (σχετικό 35) και τον Κανονισμό 2022/1369 (σχετικό 3), η κατανάλωση φυσικού αερίου στη χώρα πρέπει να μειωθεί κατά 15% έναντι του μέσου όρου κατανάλωσης της προηγούμενης 5ετίας. Συνεπώς, εισάγεται δράση για την ενημέρωση των καταναλωτών φυσικού αερίου από τους Διαχειριστές Διανομής, με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους και τη συνετή χρήση του φυσικού αερίου.

Δράση Δ8: Κατά προτεραιότητα παροχή φυσικού αερίου σε ορισμένες «Σημαντικές» Βιομηχανίες

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1938/2017, στόχος των Σχεδίων Προληπτικής Δράσης είναι η κατ’ ελάχιστον εξασφάλιση τροφοδοσίας των Προστατευόμενων Καταναλωτών σύμφωνα με το άρθρο 6, αλλά και επιπλέον κριτήρια, σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ.7 που αφορά τις κρίσιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής.

Ωστόσο, οι αναλύσεις των επιπτώσεων που διεξάγονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο συμμετοχής της ΡΑΕ στην Ομάδα Συντονισμού για το Αέριο, αναδεικνύουν ότι μια απότομη διακοπή τροφοδοσίας φυσικού αερίου σε ορισμένες Βιομηχανίες θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την ίδια την εγκατάσταση, αλλά και τους κλάδους που συνδέονται με αυτές μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού, συνοδευόμενες από σημαντικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις.

Για την αποφυγή ή μετρίαση των επιπτώσεων αυτών, κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία λίστας «Σημαντικών» Βιομηχανιών, όπου θα προτεραιοποιείται η τροφοδοσία μιας βιομηχανίας έναντι άλλης, βάσει τεχνικών, κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων.

Κάθε βιομηχανία που επιθυμεί να ενταχθεί σε αυτή τη λίστα, πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕ τεκμηρίωση των κριτηρίων που αναφέρονται, μελέτη επιπτώσεων για διακοπή τροφοδοσίας, καθώς και στοιχεία που να αποδεικνύουν τη μη δυνατότητα χρήσης εναλλακτικού καυσίμου ή πρώτης ύλης. Επιπλέον, πρέπει να συνοδεύεται και από προτεινόμενο σχέδιο διακοπής τροφοδοσίας (μερικής ή ολικής), με αναλυτική διαδικασία μείωσης της παραγωγής ή διακοπής της μονάδας, για την ασφάλεια της εγκατάστασης και του προσωπικού.

Δράση Δ9: Ανάπτυξη εξειδικευμένου προϊόντος της αγοράς εξισορρόπησης για την εθελοντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας

Το νέο αυτό προϊόν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από καταναλωτές στο Βάθρο Εμπορίας προκειμένου να μειώσουν εκουσίως την κατανάλωσή τους και να συνεισφέρουν στην εύρεση επιπλέον ποσοτήτων στο σύστημα, διαθέτοντας μέρος ή και ολόκληρη την ποσότητά τους που προοριζόταν για δική τους χρήση. Θα διερευνηθεί με τον ΔΕΣΦΑ και το ΕΧΕ ο κατάλληλος σχεδιασμός του προϊόντος, πιθανώς εντός του Χρηματιστηρίου Ενέργειας.

Στρατηγική 4

Δράση Δ10: Αναπροσαρμογή του τέλους ασφάλειας εφοδιασμού (ΤΑΕ)

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (σχετικό 17), και συγκεκριμένα το «Παράρτημα 1: Κατάλογος Σειράς Διακοπής Παροχής Φυσικού Αερίου σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης», Βιομηχανικοί και Προστατευόμενοι

Καταναλωτές βρίσκονται στην τρίτη και τέταρτη σειρά διακοπής αντίστοιχα, απολαμβάνοντας τη μεγαλύτερη προστασία έναντι των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο που βρίσκονται στη δεύτερη σειρά. Για το λόγο αυτό, είχε αποφασιστεί οι δύο κατηγορίες αυτές να επωμίζονται αναλογικά μεγαλύτερη επιβάρυνση από το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού σε σχέση με τις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ΦΑ. Ωστόσο, με την αναθεώρηση του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης, αρκετές – και κοστοβόρες – δράσεις έχουν αποκλειστικό στόχο να ενισχύσουν την ασφάλεια εφοδιασμού της ηλεκτροπαραγωγής, άρα και την ασφάλεια εφοδιασμού του ηλεκτρισμού.

Επειδή, το κόστος των Δράσεων του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης αποσκοπεί, στην ασφάλεια τροφοδοσίας της χώρας με φυσικό αέριο. Το κόστος ωστόσο αυτό, το οποίο αφορά στο μεγαλύτερο μέρος του την εξασφάλιση της επάρκειας καυσίμου για ηλεκτροπαραγωγή καλούνται να το επιβαρυνθούν οι κατηγορίες των Βιομηχανικών και Προστατευόμενων καταναλωτών με δυσανάλογο τρόπο έναντι των Ηλεκτροπαραγωγών Η Αρχή εκτιμά πως η προκύπτουσα αυξημένη επιβάρυνση ως άνω κατηγοριών καταναλωτών δεν ανταποκρίνεται πλήρως στην αρχή της ανταποδοτικότητας που πρέπει να διαπνέει τα βάρη των καταναλωτών και ως εκ τούτου, οι καταναλωτές φυσικού αερίου δεν θα πρέπει να επωμισθούν ασύμμετρα την επιβάρυνση του ΤΑΕ, για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού του ηλεκτρισμού. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο αναθεώρησης της Απόφασης ΡΑΕ 1211/2018, θα μελετηθεί η αναπροσαρμογή στην κατανομή του ΤΑΕ.

Δράση Δ11: Ρύθμιση για την έκτακτη τροποποίηση του Προγραμματισμού Εκφορτώσεων ΥΦΑ

Προτείνεται η εισαγωγή ρυθμίσεων, ώστε οι Χρήστες ΥΦΑ να είναι εκ των προτέρων ενήμεροι ότι σε περίπτωση κατάστασης κρίσης επιπέδου 2 ή 3, ο μέγιστος χρόνος χρησιμοποίησης του αποθηκευτικού χώρου στη Ρεβυθούσα θα μειώνεται στις 6 ημέρες. Με τον τρόπο αυτό, δημιουργούνται νέες χρονοθυρίδες, τις οποίες ο Διαχειριστής διαθέτει άμεσα για να δεσμευτούν με επιπλέον εκφορτώσεις – βάσει των περιορισμών χωρητικότητας και ρυθμού αεριοποίησης -, ώστε να αυξηθούν οι ποσότητες που θα εισάγονται στις δεξαμενές της Ρεβυθούσας και να εξασφαλιστεί η αδιάλειπτη αεριοποίηση της εγκατάστασης και η συνεχής τροφοδότηση των καταναλωτών στη μέγιστη τεχνικά δυναμικότητα για μεγάλες περιόδους, αν απαιτείται.

Επειδή, η ΡΑΕ, έθεσε σε δημόσια διαβούλευση το προσχέδιο προληπτικής δράσης (σχετικό 29) και αφού έλαβε υπόψη τα υποβληθέντα από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση σχόλια (σχετικό 30), οριστικοποίησε το Προσχέδιο Προληπτικής Δράσης (σχετικό 36), προκειμένου να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση με τις Αρμόδιες Αρχές των Κρατών – Μελών που συμμετέχουν στις Ομάδες Κινδύνου, όπως επιβάλλεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938.

Επειδή, στο πλαίσιο της διαβούλευσης, τα κυριότερα σχόλια αφορούσαν τις Δράσεις Δ3 και Δ4.

Ως προς τη Δράση Δ3, προκρίθηκε η εναλλακτική της αποθήκευσης φυσικού αερίου σε αποθήκες άλλου Κράτους-Μέλους από τους προμηθευτές/εισαγωγείς φυσικού αερίου, καθώς η θέση της υποχρέωσης στο ΔΕΣΦΑ θα απαιτούσε αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο, ενώ δεν διαφαίνεται κάποιο προφανές όφελος. Σημειώνεται ότι οι Προμηθευτές έχουν τη δυνατότητα να συνάψουν μεταξύ τους συμφωνίες ώστε τη διαχείριση της Δράσης να αναλάβει ένας εξ αυτών για λόγους απλότητας.

Ως προς τη Δράση Δ4, σύμφωνα με τα σχόλια της διαβούλευσης των φορέων, η διατήρηση στρατηγικού αποθέματος στις υπόγειες αποθήκες της Ιταλίας θεωρείται ως «*μια μη οικονομικά αποδοτική επιλογή*», «*με σοβαρές οικονομικές επιβαρύνσεις για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και δυσανάλογα σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα*», και «*δεν μπορεί να παραγνωριστεί ότι σε περίπτωση κήρυξης κατάστασης συναγερμού, τα αποθέματα σε γειτονική χώρα είναι απολύτως επισφαλή*».

Συνεπώς, δεδομένης της Δράσης Δ2, που έχει υλοποιηθεί με την μίσθωση πλωτής δεξαμενής ΥΦΑ και έχει αυξήσει την αποθηκευτική ικανότητα της Ρεβουθούσας, η υλοποίηση της διατήρησης στρατηγικού αποθέματος (Δ4) στην εγκατάσταση της Ρεβουθούσας σε σχέση με την αποθήκευση στην Ιταλία είναι: α) πιο οικονομική, β) πιο εύκολα υλοποιήσιμη, γ) σε συμφωνία με τον ειδικό όρο που υπάρχει ήδη στην Άδεια παραγωγής των κατόχων των μονάδων φυσικού αερίου, δ) κατ' αντιστοιχία με εναλλακτικό καύσιμο για λειτουργία 16 ωρών, ε) αξιοποιεί το διαθέσιμο χώρο του FSU, που δεν έχει δοθεί στο πλάνο δημοπρασιών, και δεν δημιουργεί προβλήματα διαχείρισης στις αποθήκες της Ρεβουθούσας.

Ως εκ τούτου, αποδεχόμενη εν μέρει τα σχόλια της δημόσιας διαβούλευσης, αντικατέστησε στο τελικό σχέδιο τη Δράση Δ4 ως ακολούθως:

Δράση Δ4: Διατήρηση αποθέματος ασφαλείας φυσικού αερίου στη Ρεβουθούσα από μονάδες ΗΠ με καύσιμο ΦΑ χωρίς τη δυνατότητα εναλλαγής καυσίμου

Σύμφωνα με την άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο, κάθε κάτοχος είναι υποχρεωμένος να διασφαλίσει αδιάλειπτη λειτουργία της Μονάδας για πέντε (5) ημέρες. Όσοι έχουν επιλέξει τη διατήρηση αποθέματος φυσικού αερίου σε Εγκατάσταση Αποθήκευσης, έχουν την υποχρέωση να διατηρούν το απόθεμα αυτό στις υποδομές της Ρεβουθούσας.

Η συνολική ποσότητα του αποθέματος όλων των μονάδων, που δεν διαθέτουν δυνατότητα εναλλακτικού καυσίμου, αντιστοιχεί σε 0.57 TWh και αντιστοιχεί σε λειτουργία σε πλήρες φορτίο 16 ωρών για 5 ημέρες. Η πλήρωση του αποθέματος πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2022.

Επειδή, η Αρχή αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων πρόληψης θα επιφέρει αναπόδραστα κόστος στους προμηθευτές και ηλεκτροπαραγωγούς το οποίο ωστόσο, είναι απαραίτητο σύμφωνα και με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1032/2022, στο πλαίσιο του «επιμερισμού των βαρών» με τα υπόλοιπα Κράτη-Μέλη, σταθμίζοντας τα οφέλη της ασφάλειας εφοδιασμού και συγκρινόμενο με το αντίστοιχο κόστος απώλειας σε ενδεχόμενη κρίση. Άλλωστε το Χρηματοοικονομικό ρίσκο καλύπτεται και λαμβάνεται πρόνοια με την σύναψη συμβολαίων για προστασία κινδύνου έναντι αρνητικών spreads των τιμών αερίου (contracts for differences).

Επειδή, η ΡΑΕ αξιολόγησε το όφελος κάθε δράσης, προκειμένου να καλύπτεται η υποχρέωση του άρθρου 6γ του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1032, καθώς και το κόστος που αυτή επιφέρει στο Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού για την αποζημίωση των υπόχρεων στις Δράσεις, το οποίο κρίνεται αποδεκτό δεδομένης της παρούσας πολύ δύσκολης συγκυρίας.

Επειδή, η ΡΑΕ, με το υπ' αριθ. 32 σχετικό έγγραφο της διαβίβασε στις Αρμόδιες Αρχές των Κρατών – Μελών που συμμετέχουν στις Ομάδες Κινδύνου «Αλγερία», «Ουκρανία», «Διαβαλκανική», «Κασπία» και κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το υπό διαβούλευση προσχέδιο προληπτικής δράσης, στο πλαίσιο διαβούλευσης μεταξύ γειτονικών κρατών μελών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 (σχετικό 1) προκειμένου να διασφαλισθεί, πριν από την έγκρισή του, ότι είναι συνεπές με το αντίστοιχο σχέδιο του γειτονικού κράτους μέλους.

Επειδή, μόνο η Αρμόδια Αρχή της Ρουμανίας διαβίβασε εντός της προθεσμίας σχόλια (σχετικό 37) επί του κοινοποιηθέντος, με το υπ' αριθμ. 32σχετικό έγγραφο της ΡΑΕ, Προσχεδίου Προληπτικής Δράσης.

Επειδή, το τελικό σχέδιο προληπτικής δράσης με τίτλο «*Σχέδιο Προληπτικής Δράσης*», περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Συνοπτική περιγραφή των βασικών δεδομένων της Ελληνικής Αγοράς Φυσικού Αερίου σχετικά με τη ζήτηση και την προμήθεια φυσικού αερίου, καθώς και των κύριων χαρακτηριστικών του Περιφερειακού και Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ),

(β) Συνοπτική περιγραφή των βασικών συμπερασμάτων των υπό εξέλιξη Κοινών Μελετών Επικινδυνότητας, των μελετών επικινδυνότητας και περιπτώσεων που διεξάγονται σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και η επικαιροποίηση των εθνικών σεναρίων κρίσης,

(γ) Παρουσίαση του υπολογισμού του Κανόνα για την υποδομή (Κανόνας N-1) για τα έτη 2021, 2022 σε εθνικό επίπεδο, των τιμών και παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης της ικανότητας συμμόρφωσης με τον ως άνω Κανόνα πριν και μετά την εφαρμογή των σχεδιαζόμενων δράσεων. Επίσης, περιλαμβάνεται ο υπολογισμός του N-1 σε περιφερειακό επίπεδο για τα έτη 2020-2021,

(δ) Παρουσίαση της τεκμηρίωσης της συμμόρφωσης της Χώρας με τον Κανόνα για τον εφοδιασμό, των εν ισχύ μέτρων και των πρόσθετων κριτηρίων που εξετάζονται για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού,

(ε) Περιγραφή και αξιολόγηση των στρατηγικών και των δράσεων που σχεδιάστηκαν με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών σε περίπτωση εμφάνισης σημαντικών διαταραχών στη ζήτηση ή/και την προμήθεια φυσικού αερίου,

(στ) Παρουσίαση των λοιπών προληπτικών δράσεων και υποχρεώσεων που σχεδιάστηκαν με στόχο την ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος φυσικού αερίου της Χώρας,

(ζ) Περιγραφή έργων υποδομών για νέες πηγές προμήθειας και αποθήκευσης φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της παρουσίασης σημαντικών για την ασφάλεια εφοδιασμού της Χώρας έργων υποδομής που έχουν ενταχθεί στον 4^ο και 5^ο κατάλογο των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI List) καθώς και υπό εξέλιξη έργων που έχουν ενταχθεί στο δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ,

(η) Εξέταση ενδεχόμενης επίδρασης του Σχεδίου σε γειτονικά κράτη μέλη (περιφερειακή διάσταση).

Επειδή, η δομή και το περιεχόμενο του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης είναι σε πλήρη συμφωνία με το «Υπόδειγμα σχεδίου προληπτικής δράσης» που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα VI του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

Επειδή, για την ανάπτυξη του Σχεδίου η ΡΑΕ συνεργάστηκε με τον Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (ΔΕΣΦΑ), τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ).

Επειδή, η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, εγκρίνει το παρόν Σχέδιο Προληπτικής Δράσης για λόγους εξυπηρέτησης υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος οι οποίοι ανάγονται στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας και την προστασία των καταναλωτών, προσαρμόζοντας τους κανόνες στους σημαντικά αυξημένους κίνδυνους που προκύπτουν από τις αλλαγές στη γεωπολιτική κατάσταση, και τις τρέχουσες έκτακτες συνθήκες στον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης. Το Σχέδιο λαμβάνει υπόψη τα έως σήμερα δεδομένα και στοιχεία, καθώς και τις εκτιμήσεις, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό. Δεδομένης της γεωπολιτικής αστάθειας η οποία δύναται να επιφέρει μεταβολές στα δεδομένα και εκτιμήσεις και στο βαθμό που οι μεταβολές αυτές ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, το εγκεκριμένο Σχέδιο δύναται να αναθεωρείται προσαρμοζόμενο στις εκάστοτε συνθήκες.

Κατόπιν των ανωτέρω και σύμφωνα με αυτά

Αποφασίζει

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά το άρθρο 12 του ν. 4001/2011:

1. Την έγκριση του σχεδίου προληπτικής δράσης με τίτλο «*Σχέδιο Προληπτικής Δράσης*», το κείμενο του οποίου προσαρτάται στην παρούσα Απόφαση ως «Προσάρτημα» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.
2. Την ηλεκτρονική διαβίβαση, μέσω της πλατφόρμας CIRCABC, του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης στην αρμόδια διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην Ομάδα Συντονισμού για το αέριο, καθώς και στην Αρμόδια Αρχή της Ιταλίας.
3. Την κοινοποίηση του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης στον ΔΕΣΦΑ και στο ΕΧΕ για τις ενέργειές τους.

4. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25.08.2022
Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Αναπλ. Καθ. Αθανάσιος Δαγούμας

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ